

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร.) ๐๒๐๖/๑๕๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ส13275

รับที่ : ธ10050/57

วันที่ : 11 พ.ย. 57 เวลา : 14:30

15
112557
14.15.15

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความเห็นชอบบันทึกความเข้าใจว่าด้วยกลไกความร่วมมือของกลุ่มประเทศอาเซียนสำหรับการเตรียมการ และการจัดการน้ำมันรั่วไหลร่วมกัน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยกลไกความร่วมมือของอาเซียนสำหรับการเตรียมการ และการจัดการน้ำมันรั่วไหลร่วมกัน และคำแปล
๓. Checklist การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบบันทึกความเข้าใจว่าด้วยกลไกความร่วมมือของอาเซียนสำหรับการเตรียมการ และการจัดการน้ำมันรั่วไหลร่วมกัน มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพัน รัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) กำกับการบริหารราชการ กระทรวงคมนาคม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ประเทศไทยโดยกระทรวงคมนาคมได้ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการป้องกันและขจัดมลพิษทางทะเลเนื่องจากน้ำมัน ของกลุ่มประเทศอาเซียน ๖ ประเทศ ประกอบด้วย บรูไนดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๓๖ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งสอดคล้องกับอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการเตรียมพร้อม การปฏิบัติการและความร่วมมือในการป้องกันและขจัดมลพิษทางทะเลเนื่องจากน้ำมัน ค.ศ. ๑๙๙๐ หรือ OPRC ๑๙๙๐ ขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีแล้วสาระสำคัญของบันทึกความเข้าใจ คือ การให้ความช่วยเหลือกันของสมาชิกในกรณีที่เกิดเหตุการณ์น้ำมันรั่วไหลขนาดใหญ่ ที่เกินขีดความสามารถของประเทศตน

๑.๒ การประชุมประจำปีของประเทศสมาชิกภายใต้บันทึกความเข้าใจ ครั้งที่ ๑ เริ่มต้นจัดขึ้นในปี ๒๕๓๘ ซึ่งประเทศไทยโดยกรมเจ้าท่าในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการปฏิบัติตามพันธกรณีของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ ได้เป็นเจ้าภาพการประชุม โดยในการประชุมประจำปีแต่ละครั้ง จะมีการเปิดให้เข้าเยี่ยมชมอุปกรณ์จัดคราบน้ำมันของแต่ละประเทศ ต่อมาในการประชุมประจำปี ๒๕๕๐ ที่ประชุมได้พิจารณาเห็นว่าจำนวนสมาชิกอาเซียนได้เพิ่มขึ้นจาก ๖ ประเทศเป็น ๑๐ ประเทศ จึงเห็นควรเชิญประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่เข้าเป็นภาคีบันทึกความเข้าใจนี้ด้วย

๑.๓ ในปี ๒๕๕๒ อินโดนีเซียเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมผู้ประสานงานภายใต้การสนับสนุนขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศเพื่อหาวิธีแนวทางที่จะพัฒนาบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ให้เป็นมาตรฐานเดียวกับข้อตกลงความร่วมมือในภูมิภาคอื่น ๆ ที่องค์การทางทะเลระหว่างประเทศให้การสนับสนุนอยู่ จึงมีมติให้มีการปรับปรุงแก้ไขบันทึกความเข้าใจ เพื่อให้มีผลในทางปฏิบัติมากขึ้น โดยองค์การทางทะเลระหว่างประเทศได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการขึ้น ณ เมืองปินัง ประเทศมาเลเซีย ในเดือนตุลาคม ๒๕๕๓ และเห็นชอบที่จะนำการประชุมในเรื่องนี้เข้าเป็นวาระการประชุมประจำของคณะทำงานด้านการขนส่งทางน้ำของอาเซียน (ASEAN Maritime Transport Working Group - MTWG) ซึ่งที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการขนส่งของอาเซียน ครั้งที่ ๓๒ (Senior Transport Officials Meeting - STOM) มีมติให้ความเห็นชอบและได้รับการบรรจุเป็นวาระการประชุมของคณะทำงานด้านการขนส่งทางน้ำของอาเซียน ครั้งที่ ๒๓ ณ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ในปี ๒๕๕๕

๑.๔ การพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมร่างบันทึกความเข้าใจดำเนินการไปอย่างต่อเนื่องในการประชุมคณะทำงานด้านการขนส่งทางน้ำของอาเซียน โดยในการประชุมคณะทำงานด้านการขนส่งทางน้ำของอาเซียน ครั้งที่ ๒๘ เมื่อวันที่ ๒๐-๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๗ ณ เมืองเสียมเรียบ ราชอาณาจักรกัมพูชา ที่ประชุมได้พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างสุดท้ายของบันทึกความเข้าใจว่าด้วยกลไกความร่วมมือของอาเซียนสำหรับ การเตรียมการ และการจัดการน้ำมันรั่วไหล ซึ่งก่อนหน้านี้ ในการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการขนส่งอาเซียน ครั้งที่ ๓๗ เมื่อวันที่ ๓-๕ มิถุนายน ๒๕๕๗ ณ กรุงเนปิดอว์ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ที่ประชุมได้เห็นชอบให้รัฐมนตรีขนส่งอาเซียนลงนามบันทึกความเข้าใจ ร่วมกันในระหว่างการประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน (ASEAN Transport Minister Meeting - ATM) ครั้งที่ ๒๐ ซึ่งมีกำหนดจัดระหว่างวันที่ ๒๗-๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ณ เมืองมันตะเลย์ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

บันทึกความเข้าใจฉบับนี้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นผู้ลงนาม และมีผลผูกพันต่อการดำเนินงานของกรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม ที่จะต้องเตรียมความพร้อมในส่วนของอุปกรณ์ บุคลากรและอื่น ๆ ที่จำเป็นเพื่อให้สามารถให้การช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกที่ร้องขอในกรณีเกิดเหตุน้ำมันรั่วไหลขนาดใหญ่ในภูมิภาคอาเซียน ขณะเดียวกันหากเกิดเหตุน้ำมันรั่วไหลขนาดใหญ่ในน่านน้ำไทยที่เกินขีดความสามารถของประเทศ ประเทศไทยก็จะสามารถขอความร่วมมือหรือความช่วยเหลือจากประเทศอื่น ๆ ได้อย่างรวดเร็ว จึงต้องนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบและให้ความเห็นชอบก่อนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเข้าร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจร่วมกับรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การลงนามในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้จะกระทำในระหว่างการประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน ครั้งที่ ๒๐ ซึ่งมีกำหนดจัดระหว่างวันที่ ๒๗-๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ณ เมืองมันตะเลย์ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบอย่างช้าภายในวันอังคารที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

๔. สารสำคัญของบันทึกความเข้าใจ

๔.๑ มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนความร่วมมือของประเทศในภูมิภาคอาเซียนในการเสริมสร้างขีดความสามารถในการป้องกันและขจัดมลพิษทางทะเลเนื่องจากน้ำมัน พร้อมทั้งสนับสนุนความร่วมมือและความช่วยเหลือในการควบคุมและขจัดมลพิษที่เกิดขึ้นในภูมิภาค โดยประเทศผู้ขอรับความช่วยเหลือเป็นผู้รับผิดชอบในค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้น

๔.๒ ประเทศสมาชิกตกลงที่จะร่วมกันพัฒนากลยุทธ์ และแผนการปฏิบัติการเพื่อสร้างขีดความสามารถและขีดความสามารถของสมาชิกประชาคมอาเซียน รวมถึงการเริ่มการอบรมร่วมหรือการฝึกซ้อมเพื่อยกระดับการเตรียมการความร่วมมือและการประสานงานระหว่างบุคลากรผู้ปฏิบัติ โดยเฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่ในการจัดคราบน้ำมันของภาคีทั้งหมด การแบ่งปันข้อมูลเพื่อเพิ่มระดับของการเตรียมการกรณีอุบัติการณ์น้ำมันรั่วไหล และสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานจริง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕. ความเห็นของกระทรวงคมนาคม

บันทึกความเข้าใจฉบับนี้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการเตรียมพร้อม การปฏิบัติการ และความร่วมมือในการป้องกันและขจัดมลพิษทางทะเลเนื่องจากน้ำมัน หรือ OPRC ๑๙๙๐ ขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีแล้ว และที่ผ่านมากรมเจ้าท่าได้เข้าร่วมการประชุมและการฝึกซ้อมการจัดคราบน้ำมันร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียนมาโดยตลอด กรมเจ้าท่าจึงสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดได้ตามอำนาจหน้าที่ ตลอดจนกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ ประกอบกับข้อบทที่ ๑๐ ของบันทึกความเข้าใจฯ กำหนดว่ารัฐภาคีไม่มีเจตนาที่จะให้บันทึกความเข้าใจนี้ก่อให้เกิดพันธกรณีทางกฎหมายใด ๆ ระหว่างกัน จึงไม่มีลักษณะเป็นสนธิสัญญาภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติก่อนการลงนาม

๖. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงคมนาคม โดยกรมเจ้าท่าได้ส่งเรื่องให้กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

๗. ข้อเสนอของกระทรวงคมนาคม

กระทรวงคมนาคมขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดังนี้

๗.๑ ให้ความเห็นชอบบันทึกความเข้าใจว่าด้วยกลไกความร่วมมือของกลุ่มประเทศอาเซียนสำหรับการเตรียมการ และการจัดการน้ำมันรั่วไหลร่วมกัน ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงบันทึกความเข้าใจฯ ที่ไม่ใช่สาระสำคัญก่อนการลงนามและเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย ก็ให้กระทรวงคมนาคมสามารถดำเนินการได้โดยประสานกับกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ

๗.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนาม

๗.๓ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมหรือผู้แทน สำหรับการลงนามดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอกเอก

(ประจิน จั่นตอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๐ ๓๔๖๘
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๗๑๔